

Değer, değer tanıyan ülkede değer olur. Değer tanımayan ülkede değersizler onların yerini alır

Değer tanıyanlar ve tanımayanlar

Düşüncelerim

Gençliğimde okumuştum. O eşsiz romancı, ince ruhiyatçı Marcel Proust ilk eserini vermiş. Kendinden önceki neslin büyük edebiyatçılarından biri onun için «Edebiyat göklerinde yeni bir yıldız doğdu!» demiş. Marcel Proust kendinden önceki nesil tarafından böyle karşılanmıştır. Böyle olmasaydı Marcel Proust doğru olarak tanınmış olabilir miydi? Değer tanımayan bir ülkede değer var olabilir mi? Edebiyatçı Cedide adamlarının Abdülhak Hâmid'e verdikleri ün «Şairi Azam» ünüdür. Onlar bu ünü ana vermeselerdi onu bu kadar büyük görebilir miydik? O devrin edebiyatçıları Abdülhak Hâmid'i göklere çıkarırken yine o devrin şairlerinden Florinalı Nâzım'la yerin dibine batıyorlardı! Peyami Safa'nın ona verdiği «Traşçıbaşı» lâkabı dillerde destan olmuştu! Gerçi Florinalı Nâzım ruhça sapsızlam bir insan değildi. Onun marazi bir coşkunluğu vardı. Durmayıp edebiyattan söz açar, hep manzume söyler gibi konuşurdu! Çevresindeki aşağılatıcı tepkiler onu delirtmişti. Hiçbir değerinin basmadığı manzumelerini gündelik gazetelerin ila sayfalarına para ile bastırıyordu. Florinalı'ya karşı yapılan haksızlıkları düşününce büyük üzüntü duymamak insanın elinde değildir. Bu iki olay insanın yetişmesinde toplumun rolünün ne kadar büyük olduğunu gösterir.

Yakın tarihimizde Muzakı Mehmet Şefik Bey diye anılan bir celi hattatı yetişmiştir. İstanbul'da eski Harbiye Nezareti şimdiki İstanbul Üniversitesi bahçe kapısı üzerindeki celi yazıları onun eseridir. Kazasker Mustafa İzzet Efendi ise, Rakım'dan sonra yetişen en büyük hattatlardan biridir. Şefik Bey'in de hat hocasıdır. Şefik Bey bir Cuma günü bir celi levhasını göstermek, ders almak üzere hocasının evine gider. Kazasker Efendi levhayı dikkatle inceledikten sonra şu sözleri söyler:

— Maşallah Şefik Bey! Siz artık bizi de geçtiniz...

Şefik Bey büyük üstadının bu iltifatı üzerine:

— Estağfurullah efendim, diyerek Kazasker Efendi'nin ayaklarına kapanır!

İşin içyüzü şudur: Türk yazı sanatçıları çok iyi bilirler ki Şefik Bey de, yazı üstadı olmakla birlikte, hocasının mertesine erişememiştir. Böyle olunca, Kazasker Efendi'nin o sözleri değer tanıma ahlâkını, insan yetiştirme isteğini çok kuvvetli, hattâ normal üstü bir belirtisidir. İşte bizden önceki nesillerin değer tanıma ahlâkı bu kerte yüksekti. Onlar kıskançlık nedir bilmezlerdi.

İnsan yetiştiricileri için çok önemli, başarılanı da oldukça güç bir iş daha var. Gerçek değerleri, yalancı değerlerden, şarlatanlardan ayırmak! Bu ayırma yapılmazsa değer piyasası bozulur. Piyasaya gerçek değerler yerine kalpları sürülür. Böyle olunca, gerçek değerler ortadan kalkar gibi olur. Fransız yazarlarından Dr. Gustave le Bon canlı üslubu ile yazılarını bütün dünyada kolayca okutan, bütün dünyada ün kazanmış olan bir fikir adamıydı. Ancak, onun eserlerini yakından inceliyen metod sahibi bilim adamları çok iyi bilirler ki le Bon bir çok sezgilerine karşı metod sahibi bir bilim adamı de-

bilmez, minareleri cılız yapar. Arap minare yapmasını bilir. Oysa ki dünyanın en büyük mimarlarından sayılan, kübik mimarlığın da en büyük düşünürü olarak ta-

ris'teki Notre-Dame de Paris, Roma'daki Saint-Pierre kilisesi, İstanbul'daki Süleymaniye Camisi ile Etyemescidini yakından incelemiş bir insanım. Hem de bu e-

ken bu eserlerin bütün İslâm uluslarının eserlerinden üstün olduklarını, Avrupalı soydan olmayan, ayrı soydan yüksek hümanisme eserleri olduklarını yazarlar. Asırlar boyunca insanların tanımadığı, değersiz yazarların da hiç değer vermedikleri Türk sanatı, son zamanlarda gerçek değer taşıyan sanat ve fikir adamları tarafından tanıtılmaya başlanmıştır.

(+) Le Corbusier, Vers Une Architecture.

Yazan: İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu

nınmış olan le Corbusier Gustave le Bon'un düşündüğünün büsbütün tersini düşünür. Le Corbusier kendini insanlığın mimarlık kaderi üzerine söz söylemeye yetkili bulur. Çünkü, der, ben Pa-

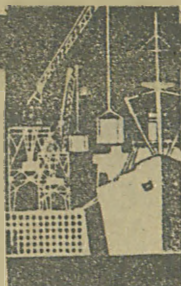
serlerin insanlığın övüncesi olarak tanır (+) Bu büyük sanat adamından daha önce İslâm sanatı üzerinde düşünülmüş olan Migeon ve Saladin adlı iki insan da Türk sanat eserlerinden söz eder-

İKTİSAT DÜNYASI İKTİSAT

İş Bankası ile Akbank sermaye piyasasını açıyor

«Holding» adı altında halka açık anonim şirketlerin kurulmasını sağlayacak olan «Sermaye piyasası kanun tasarısı» hükümet tarafından meclise sevk edilmiştir. İktisadi çevrelere göre, bu kanun tasarısının kanunlaşmasından sonra memleketimizde bir «Sermaye piyasası» meydana gelecek, iş hacmi büyük ölçüde artacağı gibi donmuş paralar da iş hayatına aktarılacak ve dolayısıyla gelir vergisi miktarı artacaktır. Holdinglerin kuruluş çalışmalarını hazırlayan heyetten alınan bilgiye göre, «Halka açık anonim şirketlerin» finansmanı önce İş Bankası ile Akbank tarafından karşılanacak, daha sonra diğer bankalar da buna katılabilecektir. Hisse senetleri bankalar vasıtasıyla vatandaşlara intikal ettirilecektir. Hisse senetlerinin % 51 inden fazlası hamiline yazılı olan Halka açık Anonim şirketlerin sermayesi en az bir milyon lira ve en az 50 ortağının bulunması gerekmektedir. Ortaklık Türk Ticaret kanuna göre kurulacaktır. Ortaklıklar sermayelerinin % 25 ini aşmamak kaydıyla hisse senetlerini oy hakkından yoksun, temeddüdü veya tasfiye bakiyesinden imtiyazlı hisse senedi olarak çıkarabilecektir. Halka açık anonim şirketler en az 100 bin liralık bir kuruluş teminatının bankaya yatırılması ve sermaye piyasası denetleme komisyonunun müsaadesi alındıktan sonra ortaklık hisse senetleri Esham ve Nukut borsasına kote ettirerek satışa arz edilecektir. Ortaklıklara daha fazla kredi verilebilmesi için bankalar kanununda gerekli değişiklik yapılmış ve ayrıca, bazı vergi muafiyetleri de tanınmıştır.

Memleketimizde henüz sermaye piyasası teşekkül etmediğinden, halka açık ortaklıkların hisse senetlerinin satılması için aracı kuruluşlar teşkilini âmır bulunmaktadır. Yardımcı kuruluşlar en az 10 milyon lira ile kurulacak olan yatırım ortaklıklarıdır. Yatırım ortaklıkları kendi sermayelerinin % 5 inden fazlasını bir tek ortaklığın hisse senetleri ve tahvillerine yatıramıyacaktır.

Taban fiat konusu özel sektörden soruldu

Ticaret Bakanlığı, bazı müstahsil kuruluşların tarım ürünlerinde taban fiat sistemine gidilmesi yolundaki teşebbüsleri üzerindeki konuyu ele almış bulunmaktadır. Ticaret Bakanlığı, ilk olarak memleketimizin belli başlı ticaret ve sanayi odaları ile ticaret borsalarının taban fiat sistemi konusundaki görüşlerini istemiştir. Bakanlık, özel sektörün taban fiat sistemi ile ilgili görüşlerini öğrendikten sonra, konuyu bir rapor halinde hükümete intikal ettirecektir.

Shell yeni petrol buldu

Shell Diyarbakır'ın 25 kilometre kadar kuzeyinde yeni bir petrol sahası bulunmuştur. Şahaban bir isimli bu kuyudan iyi kalitede ham petrol istihsal edilmektedir.

Yeni çıkarılanla birlikte Shell'in Türkiye'deki petrol sahaları 5'e yükselmiş bulunmaktadır. Diyarbakır bölgesindeki Shell'in diğer sahaları Kurkan, Beykan, Kayaköy ve Batı Kayaköyüdür. Yeni bulunan petrol sahası, Türkiye'nin her tarafında sattığı akaryakıtları yüzde yüz Türk ham petrolünden elde etmek için olan Shell'in bu durumunu devam ettirmesine yardım edecektir.

TURİZM KOTASI UZATILDI

Yarın sona eren Turizm ile ilgili yatırım kotası müracaat süresi 25 Nisana kadar uzatılmıştır. Türkiye Odalar Birliği, müracaatların artması için müddetin uzatıldığını bildirmektedir.

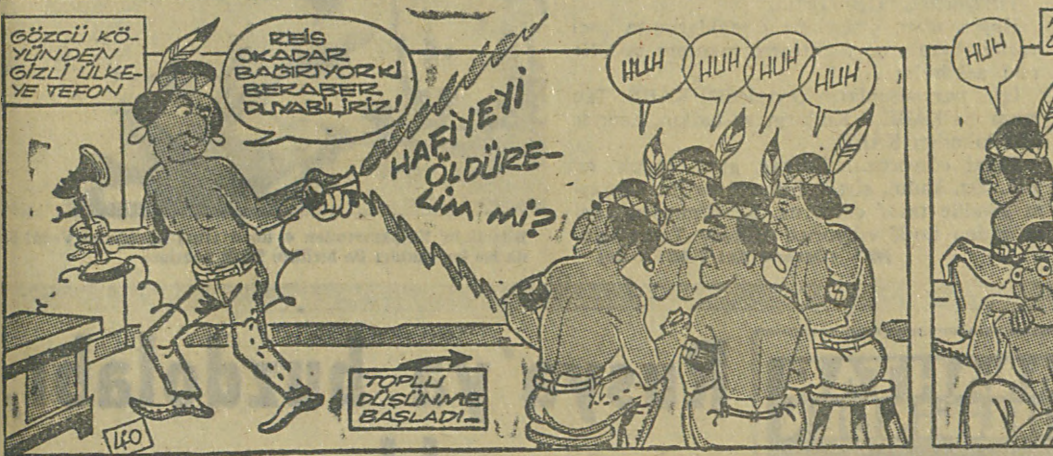
Turizm kotasına yapılacak olan müracaatlar 25 Nisandan sonra Türkiye Odalar Birliğince tetkik edilerek tevzi esasları tesbit edildikten sonra dağıtımına geçilecektir.

Hazırlayan: Hayri ENGİN

GÜNÜ - GÜNÜNE ALTIN PIYASASI

KALIN BEŞLİLER		ARMA BEŞLİLER	
Atatürk	: 496.00	Ata Arma 1966	: 485.00
Reşat sıra	: 14.75.00	Reşat	: 1375.00
Reşat ekstra	: 1600.00	Hamit	: 1800.00
Hamit	: 1000.00	Vahit	: 1325.00
Dalıb	: 900.00	Ankara, 1927	: 1065.00
Vahit	: 800.00	Ankara, 1928	: 1125.00
Aziz	: 790.00	ZİNYET İKİBUÇUKLUKLAR	
KALIN İKİBUÇUKLUKLAR		Ata 2.5 lu 1966	: 242.50
Atatürk	: 245.00	Reşat	: 660.00
Reşat	: 735.00	Hamit	: 460.00
Hamit	: 465.00	Vahit	: 425.00
Dalıb	: 369.00	Ankara	: 590.00
Aziz	: 340.00	ZİNYET LİRALIKLAR	
LİRALAR		Ata yüztlük 1966	: 97.50
Atatürk	: 97.10	Reşadiye	: 200.00
Reşat	: 154.25	Hamidiye	: 175.00
Elgazlı	: 115.00	Vahit	: 130.00
Hamit	: 113.00	Ankara	: 120.00
Aziz	: 101.50	KULÇE FİYATLARI	
İngiliz erkek	: 120.00	24. a. altın 1 gr.	: 14.50
İngiliz kadın	: 115.50	100 a. gümüş 1 Krg	: 580.00
(F. R.) Frank	: 160.00	Pilatin 1 gr.	: 68.00
Gülden	: 104.00		

HAFİYELER KRALI

SAADET RÜYASI

3 PAPATYAU

FILİZ HATAYLI

kendisini ç en kuvvetli anda hücr vakit bulan

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlerde İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tarihi

Ismayıl Hakkı Baltacıoğlu Koleksiyonu

BLTWRT0200106